

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LVIII.

Vydána dne 31. května 1919.

Obsah: (Čís. 271.—273.) 271. Zákon, kterým se mění zákon o prozatímní ústavě. — 272. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 10. dubna 1919, č. 207 Sb. z. a n., o úrazovém pojištění dělníků, pokud jde o železniční zaměstnance. — 273. Nařízení o provedení § 10. zákona o nejvyšším soudu ze dne 16. dubna 1919, č. 216 Sb. z. a n.

Čís. 271.

Zákon ze dne 23. května 1919,

kterým se mění zákon o prozatímní ústavě.

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

Článek I.

Zákon ze dne 13. listopadu 1918, č. 37 Sb. z. a nař., o prozatímní ústavě mění se takto:

§ 6 zní:

Národní shromáždění je schopno jednat a usnášeti se, je-li přítomna alespoň třetina poslanců. Usnáší se nadpoloviční většinou přítomných. Přítomností alespoň dvou třetin poslanců a dvou třetinové většiny přítomných jest třeba ke změně tohoto zákona, zákona o všeobecných právech občanů, zákona ze dne 9. listopadu 1918 o osobní nedotknutelnosti členů Národního shromáždění a k usnesení o vypovědění války.

K volbě presidenta a ke schválení mezinárodních smluv (§ 10, lit. a) jest třeba přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců a dvou třetinové většiny přítomných.

Přítomností nadpoloviční většiny poslanců jest třeba k usnesení podle poslední věty § 11 a první věty § 16.

§ 7 zní:

Hlavou státu je prezident republiky, kterého volí Národní shromáždění (§ 6).

Úřad presidenta trvá až do doby, kdy podle ústavy konečně nová hlava státu bude zvolena.

§ 8 zní:

Je-li místo presidentovo uprázdněno, nebo není-li prezident s to, aby pro chorobu svůj úřad vykonával, přísluší výkon jeho práv vládě, která může jednotlivými úkony pověřiti svého předsedu.

Trvá-li taková choroba déle než měsíc, zvolí Národní shromáždění námiěstka presidentova. Úřad jeho trvá, dokud překážka neodpadla.

Pro volbu námiěstka platí totéž, co pro volbu presidenta republiky.

§ 10 zní:

Prezident republiky:

- a) zastupuje stát na venek. Sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy. Smlouvy obchodní, dále smlouvy, ze kterých pro stát nebo občany plynou jakákoli břemena majetková neb osobní, zejména i vojenská, jakož i smlouvy, týkající se státního území, potřebují souhlasu Národního shromáždění;
- b) je nejvyšším velitelem vší branné moci;
- c) přijímá a pověřuje vyslance;
- d) vypovídá podle usnesení Národního shromáždění válku a předkládá mu sjednaný mír ke schválení;
- e) má právo veta proti zákonům (§ 11);
- f) jmenuje vysokoškolské profesory, státní úředníky, soudce a důstojníky, počínajíc VI. třídou hodností;
- g) má právo prominouti nebo zmírniti tresty i právní následky trestného činu, odsouzení nebo trestu, jakož i naříditi, aby trestní řízení nebylo zahájeno, anebo zahájené trestní řízení aby bylo zastaveno.

Každý vládní úkon presidenta republiky vyžaduje k své platnosti spolupodpisu příslušného odpovědného člena vlády.

§ 10 a).

Prezident republiky má právo býti přítomen a předsedati schůzím vlády, vyžádati si od vlády a jednotlivých jejích členů písemnou zprávu o každé věci, která náleží do oboru působnosti dotčeného člena vlády.

Má právo pozvati vládu nebo jednotlivé její členy k úradě.

§ 10 b).

Prezident republiky občas podává ústně nebo písemně Národnímu shromáždění zprávu o stavu republiky. Doporučuje mu k úvaze opatření, která pokládá za nutná a účelná.

§ 11 zní:

President republiky má právo zákon, usnesený Národním shromážděním, vrátiti s připomínkami do čtrnácti dnů ode dne, kdy byl dodán vládě.

Národní shromáždění zákon, presidentem vrácený, opět projedná. Setrvá-li na svém původním usnesení za přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců, musí zákon býti vyhlášen.

§ 14 zní:

Moc výkonná a nařizovací přísluší vládě, jejíhož předsedu a členy (ministery) jmenuje a propouští president republiky.

Vláda volí ze sebe náměstka předsedova, který zastupuje předsedu. Kdyby ho ani náměstek nemohl zastupovati, učiní tak věkem nejstarší člen vlády.

§ 16 zní:

Vláda jest odpovědna Národnímu shromáždění, které může jí vysloviti nedůvěru. K usnesení je třeba přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců a stane se prostou většinou hlasů.

Návrh na vyslovení nedůvěry musí býti podepsán nejméně stem poslanců a přikáže se výboru, který o něm podá zprávu nejdéle do osmi dnů.

Vláda může podat v Národním shromáždění návrh na vyslovení důvěry. O návrhu tom se jedná, aniž byl přikázán výboru.

Vyslovilo-li Národní shromáždění vládě nedůvěru, nebo zamítlo-li vládní návrh na vyslovení důvěry, musí vláda podati demisi do rukou presidenta republiky, který určuje, kdo vede vládní věci do ustavení nové vlády.

§ 17 zní:

Vláda sídlí v Praze. Rozhoduje ve sboru, jemuž přítomna musí býti, mimo předsedu nebo jeho náměstka, nadpoloviční většina členů vlády.

Vláda ve společných schůzích rozhoduje zejména:

- o vládních předlohách pro Národní shromáždění určených,
- o všech věcech politické povahy,
- o jmenování úředníků, soudců a důstojníků, pokud je vyhrazeno ústředním úřadům, neb o návrzích na jmenování funkcionářů, které je vyhrazeno presidentovi republiky.

§ 18 zní:

President republiky stanoví, po návrhu předsedy ministerstva, který z členů vlády (ministrů) řídí jednotlivé úřady, zřízené k obstarávání nejvyšší správy státní, a za ně odpovídá.

§ 19 zní:

Zákony buďtež vyhlášeny do osmi dnů po uplynutí lhůty, v § 11 uvedené, neužije-li president republiky práva v první větě § 11 stanovního. V případě uvedeném v poslední větě § 11

buďtež zákony vyhlášeny do osmi dnů po opět-ném usnesení Národního shromáždění. Podpisuje je president republiky, nebo jeho náměstek (§ 8.), předseda a onen člen vlády, jehož úřad jest pověřen provésti dotčený zákon.

Je-li místo presidentovo uprázdněno, anebo pokud přísluší výkon jeho práv vládě (§ 8), podpisuje zaň předseda vlády.

Nařízení podpisují ministerský předseda nebo jeho náměstek a nejméně polovina členů vlády.

Článek II.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Jeho výkonem se pověřují veškerí ministři.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy a jako ministr vnitra.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Stránský v. r.

Staněk v. r.,

jako ministr veřejných prací a v zastoupení ministra železnic.

Habrman v. r.

Dr. Soukup v. r.

Prášek v. r.

Dr. Hruban v. r.

Klofáč v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Vrbenský v. r.,

jako ministr pro zásobování lidu a v zastoupení ministra veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

Čís. 272.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 19. května 1919,

jinž se provádí zákon ze dne 10. dubna 1919, č. 207 Sb. z. a n., o úrazovém pojištění dělníků, pokud jde o železniční zřízence.

Podle zmocnění, obsaženého v člancích XVIII. až XX. zákona z 10. dubna 1919, č. 207 Sb. z. a n., vydávají se tato ustanovení:

§ 1.

Zákon z 10. dubna 1919, čís. 207 Sb. z. a n., kterým se mění zákony o úrazovém pojištění dělníků, nabývá, pokud jde o zřízence podniků železničních, účinnosti dne 1. června 1919.

§ 2.

Správy podniků železničních, jejichž zřízenci nebyli podle § 4 zákona úrazového zproštění pojištění povinnosti, jsou povinny podati do 14 dnů, počítaje ode dne vyhlášení tohoto nařízení, příslušné územní úrazové pojišťovně oznámení, stanovené v § 18 zákona úrazového.

§ 3.

Práva a povinnosti Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni, pokud jde o úrazy, které se staly v době mezi 1. listopadem 1918 a 31. květnem 1919, přecházejí dnem 1. června 1919 na nové nositele pojištění nebo zaopatření.

Těmi jsou pro pojištěnce podniku železničního, jehož zaměstnanci byli podle § 4 zákona úrazového zproštění pojistné povinnosti, správy toho kterého podniku, a pro pojištěnce ostatních podniků příslušná územní úrazová pojišťovna dělnická.

§ 4.

Na nové nositele úrazového pojištění nebo zaopatření (§ 3) přecházejí dnem 1. června 1919 také práva a povinnosti Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni z úrazů, které se staly před 1. listopadem 1918, pokud

- a) nároky z těchto úrazů nebyly dosud hlášeny, nebo byly sice hlášeny, ale nebyly pojaty do bilance Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni k 31. říjnu 1918,
- b) zraněný byl v době úrazu služebně přidělen u služebního místa neb úřadu, jehož působnost se vztahovala na nynější území republiky Československé, měl v této době v některé obci tohoto území domovské právo, a
- c) osoby, oprávněné k požívání důchodu, trvale bydlí v území republiky Československé.

Ustanovení toto platí pouze pro dobu, dokud při likvidaci Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni nebude konečně rozhodnuto o rozvrhu úrazového břemene z těchto úrazů.

Správa železničního podniku je povinna zpravit oprávněnou osobu o tom, byla-li úhrada nároku z úrazu, který se stal před 1. listopadem 1918, pojata do bilance Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni k 31. říjnu 1918.

Práva a povinnosti z úrazů zaměstnanců z jiného oboru státní správy než železniční, kteří byli pojištěni u Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni, přejímá, pokud jde o úrazy uvedené v § 3 a 4 tohoto nařízení, nový nositel úrazového pojištění nebo zaopatření, podle toho, na které dráze se stal úraz.

§ 5.

Úrazy, které se staly před 1. červnem 1919 a nebyly snad dosud ohlášeny, jest oznámiti již novým nositelům pojištění nebo zaopatření; rovněž jest oznámiti novým nositelům změny v podmínkách nároku na odškodné (§ 39 zák. úr.) z úrazů uvedených v § 3 a 4.

§ 6.

Na územní úrazové pojišťovny přechází zejména také právo, aby úhradu nákladů, spojených s převzetím povinností z úrazů v § 3 a 4 uvedených, rozvrhla odchylkou od ustanovení § 16 zá-

kona úrazového způsobem, jak k tomu byla oprávněna Odborová pojišťovna rakouských železnic ve Vídni.

Ustanovením tímto nejsou nijak zkrácena práva, která na úrazové pojišťovny územní podle zákona a stanov Odborové úrazové pojišťovny rakouských železnic ve Vídni přejdou proti jednotlivým členům posléze jmenované pojišťovny při konečné její likvidaci.

§ 7.

K rozhodování sporů o nárocích železničních zřízenců z úrazového zaopatření (§ 4 zák. úr.) proti správám podniků železničních zřizuje se podle § 38 b) zákona úrazového zvláštní „Rozhodčí soud pro úrazové zaopatření železničních zřízenců“ se sídlem v Praze.

Tento rozhodčí soud rozhoduje v pětičlenných senátech za předsednictví předsedy nebo jeho náměstka. Senát rozhodčího soudu skládá se mimo předsedajícího ze dvou přisedících odborně vzdělaných (§ 8), z jednoho přisedícího z podnikatelů a jednoho přisedícího ze zaměstnanců.

§ 8.

Předsedou „Rozhodčího soudu“ pro úrazové zaopatření železničních zřízenců“ a jeho náměstkou jsou předseda Rozhodčího soudu úrazové pojišťovny dělnické v Praze a jeho náměstkové.

Potřebný počet přisedících a jich náhradníků z osob odborně vzdělaných povolá do rozhodčího soudu ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Přisedící a jich náhradníky z podnikatelů určí správy podniků železničních, jejichž zřízení byly dle § 4 zákona úrazového zproštění pojistné povinnosti, a přisedící a jich náhradníky ze zaměstnanců volí zaměstnanci ze sebe, obě podle řádu, který vydá ministerstvo železnic v dohodě s ministerstvem sociální péče.

Do té doby, než budou moci býti přisedící a jich náhradníci takto určení a zvoleni, jmenuje přisedící a jich náhradníky z podnikatelů ministr železnic, přisedící a jich náhradníky ze zaměstnanců ministr sociální péče z osob navržených odborovými organizacemi zaměstnanců.

§ 9.

Nařízení z 10. dubna 1889, z. ř. č. 47, obsahující podrobnější ustanovení o rozhodčím soudě úrazových pojišťoven dělnických, platí obdobně též pro „Rozhodčí soud pro úrazové zaopatření železničních zřízenců“.

Náklady, spojené se zřízením a správou tohoto rozhodčího soudu, nesou společně správy zúčastněných podniků železničních.

Neshodnou-li se o rozvržení úhrady těchto nákladů mezi sebe, rozhodne o tom ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

§ 10.

Pro žaloby z úrazů, uvedených v § 3 a 4, jest od 1. června 1919 příslušný jedině rozhodčí soud

v území republiky Československé, tedy pro územní úrazové pojišťovny rozhodčí soudy v Praze a v Brně, pro zaměstnance, podle § 4 zákona úrazového zproštěné úrazové povinnosti, rozhodčí soud zřízený podle § 7 tohoto nařízení; žaloby musí směřovati již proti novému nositeli pojištění neb zaopatření a to i tehdy, když výměr, proti kterému žaloba směřuje, vydala Odborová úrazová pojišťovna rakouských železnic ve Vídni.

§ 11.

Úřadem, který je podle § 8 zákona úrazového povolán, aby stanovil hodnotu naturálních požitků železničních zřízenců, je ministerstvo železnic.

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedením jeho pověřuje se ministerstvo sociální péče.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Stránský v. r.

Prášek v. r.

Dr. Soukup v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Rašín v. r.

Habrman v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Winter v. r.

Staněk v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Dr. Hruban v. r.

Čís. 273.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 28. května 1919,

o provedení § 10. zákona o nejvyšším soudu ze dne 16. dubna 1919, č. 216 Sb. z. a n.

§ 1.

Volba předsedících disciplinárních senátů nejvyššího soudu ze členů komor advokátních a notářských budiž vykonána až do jiné úpravy zákonem dle ustanovení následujících.

§ 2.

Předsedící ze stavu advokátního a notářského voleni jsou na dobu jednoho roku, po případě až do nových voleb, nejpozději v měsíci listopadu.

Volbu vykonávají komory advokátní a notářské.

Při počtu do 400 členů volí komory advokátní dva předsedící, při počtu 400—800 členů čtyři předsedící a při počtu přes 800 členů osm předsedících disciplinárního senátu.

Notářské komory, v jejichž obvodu má sídlo do 50 notářů, volí po jednom předsedícím, při větším počtu tři předsedící disciplinárního senátu.

§ 3.

Volitelnými jsou advokáti, kteří jsou již aspoň deset let zapsáni v seznamu advokátů, a

notáři, od jejichž ustanovení uplynulo nejméně deset roků.

§ 4.

Úřad advokátského předsedícího jest neslučitelný s členstvím anebo náhradním členstvím disciplinární rady, jakož i s úřadem návladního komory anebo jeho náměstka. O provedení volby platí obdobně předpisy o volbě do rady disciplinární.

§ 5.

Volbu notářských předsedících vykoná komora tajným hlasováním (lístky hlasovacími) nadpoloviční většinou hlasů. Neobdržel-li žádný z kandidátů nadpoloviční většiny hlasů, vykoná se volba užší mezi těmi, kdo obdrželi největší počet hlasů; do užší volby pojeti jest dvojnásobný počet kandidátů, nežli jest voliti. Hlasy jiným osobám v užší volbě připadlé jsou neplatny.

§ 6.

Zvolení předsedící vykonají na vyzvání předsedy komory do rukou jeho slib, že úřad svůj budou vykonávati svědomitě a nestranně.

O výsledku volby a o tom, že slib byl vykonán, učiní komora oznámení předsednictvu nejvyššího soudu a ministru spravedlnosti do 1. prosince každého roku.

§ 7.

Vykonávající svůj úřad mají předsedící advokátská a notářská stejná povinnost a práva jako soudcové.

Úřad jejich jest úřadem čestným. Předsedícím mimo sídlo nejvyššího soudu bydlicím nahradí komora, která je zvolila, vydání s cestou k nejvyššímu soudu a zpět i s pobytem v sídle nejvyššího soudu spojená.

§ 8.

Pro členy advokátního a notářského disciplinárního senátu nejvyššího soudu platí obdobně předpisy trestního řádu o vyloučení a odmítnutí soudců; vyloučen jest dále advokátský předsedící, který účastnil se rozhodnutí v odpor braného nebo řízení v první stolici jako návladní komory, obhájce nebo zástupce některého účastníka.

§ 9.

Toto nařízení nabývá účinnosti vyhlášením a výkonem jeho se pověřuje ministr spravedlnosti.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Prášek v. r.

Dr. Soukup v. r.

Klofáč v. r.

Habrman v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Winter v. r.

Staněk v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Dr. Hruban v. r.